Агрессордар, арабскай дойдулартан киэр буолун!

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП өлөҥүөк ороЙуоннааҕы комитэтын уонна үлэһиттэр депутаттарын ороЙуоннааҕы советын органа
ОРГАН ОЛЕНЕКСКОГО РАЙКОМА КПСС И РАЙОННОГО СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

Тахсара 5-с сыла.
№ 53 (411)
От ыйын 25 күнэ 1958 сыл.
Бээтинсэ
Сыаната 10 харчы

Ливаҥҥа АХШ сэбиләниилээх интервенцията эйэҕэ улахан кутталы үөскэтэр уонна ыраах ааҕынан тайыыр содуллардаах буолуо. Империалистар ити кэрээнэ суох агрессияларын уонна арабскай дойдулар суверенитеттарын, национальнай өттүнэн тутулуга суох буолууларын тосту-толоостук тэпсиилэрин, ХНТ принциптэрин кэрээнэ суох кэһиилэрин норуоттар көннөрү көрөн олоруохтарын сатаммат.

(Ближнэй уонна Среднэй Востоктаах ааҕы событиеларынан сибээстээн Советскай правительство Сайабылыанньатыттан).

Үрдүк сололоох тойон Абдель Керим Касемҥа Ирак Республикатын Премьер-Министригэр

Советскай Социалистическай Республикалар Союзтарын правительствота, норуоттар бэйэлэрин-бэйэлэрэ быһаарынар принциптэриэн халбаҥа суох салайтаран уонна Ирак норуотун бэрт сөптөөх национальнай дьулуһуутун диринҥик ытыктаан туран, маҥан Ирак Республикатын правительствотын официальнайдык билиҥэрин туһунан этэр.

Ирак Республикатын тэриллиитэ бүттүүн эйэни салгыы бөҕөргөтүүгэ, ССРС уонна Ирак дөҕордуу сыһыаннаһыыларын сайыннарыыга көмөлөһүөҕэ диэн Советскай правительство эрэнэр.

Ирак норуота дойду национальнай өттүнэн тутулуга суох буолуутун бөҕөргөтөрүгэр бэйэтин Ийэ дойдутун экономическай уонна культурнай сайдыытыгар бары өттүнэн кыайыылары ситиһэригэр Советскай Союз норуоттара баҕараллар.

Н. ХРУЩЕВ,
ССРС Министрдэрин Советын Председателэ.

ТЕЛЕГРАММА

Багдадтан, 1958 с. от ыйын 18 к.

Үрдүк сололоох тойон Н. Хрущевка Советскай Социалистическай Республикалар Союзтарын Министрдэрин Председателигэр

Москва.

Үрдүк сололоох Эн телеграммаҕын, Ирак Республикатын Советскай правительство билиҥэрин туһунан биллэриллэр уонна норуоттар бэйэлэрин бэйэлэрэ быһаарынар бырааптарын Эйиги правительствоҕыт бүүс бүтүннүү ытыктыырын туһунан этиллэр телеграммаҕын, Ирак Республикатын правительствота улаханнык үөрэн уонна махтанан туран ылла. Мин правительством Ирак тутулуга суох буолуутун көмүскүүргэ, эйэни бөҕөргөтүү уонна эйэни таптыыр бары государстволары кытта дөҕордуу сыһыаннаһыылары олохтоохун дьыалатыгар кылааты киллэрэргэ толору быһаарыныылаах. Биһиги дойдуларбыт дөҕордуу сыһыаннаһыыларын сайыннарарга истиҥник баҕаран тураммын, бу сыһыаннаһыылар салгыы сайдан иһиэхтэрэ диэн тоҕоолоон бэлиэтиэхпин баҕарабын.

Ирак Республикатын Премьер-Министрэ
А. К. КАСЕМ.

Советскай Союз уонна Ирак сыһыаннаһыыларын туһунан

Ирак Республикатын правительствота Ирак Республикатын уонна Советскай Союз икки ардыларыгар дипломатическай представительстволары саҥардан хардарыта олохтоһуохха диэн Советскай правительствоҕа этии киллэрдэ.

Советскай правительство ити этиини ылынна уонна Ирак Республикатын кытта посольство рангалаах дипломатическай представительстволары хардарыта олохтоһорго быһаарда.

Арабскай Восток норуоттара Америка-Англия колонизатордарын буруйдаах дьайыыларын утары тутулуга суох уонна көҥүл буолуу иһин ыытар охсуһуулларыгар соҕотох буолуохтара суоҕа.

(Ближнэй уонна Среднэй Востокка АХШ уонна Великобритания агрессияларынан сибээстээн Советскай правительство Сайабылыанньатыттан).

СОВЕТСКАЙ ПРАВИТЕЛЬСТВО САЙАБЫЛЫАННЬАТЫН ОРОЙУОН ҮЛЭҺИТТЭРЭ БИИР САНААНАН БИҺИРИИЛЛЭР

★

От ыйын 21 күнүгэр элбэх киһилээх митиннэргэ ороЙуон үлэһиттэрэ Америка сэриилэрэ Ливантан, оттон Англия сэриилэрэ Иорданияттан бэрт түргэнник таһаарыллалларын модьуйдулар. Империалистар сидьиҥ агрессияларын уонна Ирак народнай революциятын саба баттыырга суоттаныыларын хоруоттаатылар.

Биһиги бүгүҥҥү нүөмэрбитигэр „Коммунизм“ колхозка уонна райсовет, райпо о.д.а. коллективтарга буолуталаабыт митиннэр тустарынан информациялары бэчээттиибит.

★

Колхозтаахтар бырачыастыыллар

От ыйын 21 күнүгэр «Коммунизм» колхоз колхозтаахтара сэриини күөдьүтээччилэр хара дьайдаах киириилэриттахсыыларын бырачыастыыр митиннэрэ буолла. Митиҥҥэ барыта 61 колхозтаах сырытта.

Митиҥҥэ Америка империалистара Ливаҥҥа сэриинэн аанаан киирбиттэрин, Ближнэй уонна Среднэй Востокка событиеларынан сибээстээн Советскай правительство Сайабылыанньатын тустарынан дакылааты ССКП райкомун представителэ таб. Долгунов В. Н. оҥордо. Интервеннэр хаанналаах агрессияларын бырачыастаан тт. Батакаев В. С., Семенов С. Н., Семенов Н. Д., Павлов И. П., Иванов В. Н., Николаев В. С. уонна Степанов С.Г. тыл эттилэр.

—Ливан норуотун утары Америка Холбоһуктаах Штаттара,—диир кырдьаҕас колхозтаах, таб. Степанов С. Г.,—сидьиҥ быһыыны оҥорон, Ближнэй уонна Среднэй Востокка сэриини күөдьүтэн эрэллэрин бопсор Советскай правительство Сайабылыанньатын ис сүрэхпиттэн биһириибин. Арабскай Восток норуоттара бэйэлэрин көҥүлэрин иһин кырдьыктаах охсуһуулларын өйөөн, интервеннэр сэриилэрин Ливантан уонна Иорданияттан бэрт түргэнник таһааралларын модьуйабын. Мин үһүс аан дойду сэриитэ күөдьүйэн барарыгар баҕарбаппын, сэрии суох буоллун!

Митиҥ кыттыылаахтара Советскай правительство Сайабылыанньатын биир санаанан өйүүлэрин биллэрдилэр уонна империалистар Ливантан киэр буолаллларын модьуйар резолюцияны ылыннылар.

В. Николаев.

Колонизатордар Ливантан, Иорданияттан киэр буолун!

От ыйын 21 күнүгэр райсовет коллективын элбэх киһилээх митиннэрэ буолла. Митиҥҥэ Ближнэй уонна Среднэй Востокка событиеларынан сибээстээн Советскай правительство Сайабылыанньатын туһунан дакылааты райсовет председателэ таб. Винокуров К.М. оҥордо.

Дакылаатчыт от ыйын 15 күнүгэр Америка муоратааҕы байыаннай алтыс флотун хараабыллара Бейрут порудугар киирэн Ливан территориятыгар муора пехотатын түһэрбиттэрин, оттон от ыйын 17 күнүгэр Англия правительствота Иорданияҕа агрессияны оҥорбуттарын туһунан кэпсээтэ. Кини Советскай правительство Сайабылыанньата агрессияны утары саамай сөптөөх хардыы буолар диэн эттэ.

Митиҥ кыттыылаахтара Советскай правительство Сайабылыанньатын биир санаанан биһирээтилэр. Сберкасса сэбиэдиссэйэ таб. Елаева Е. З. бу курдук эттэ:

—Биһиги АХШ Ливаны, Англия Иорданияны утары сэбиләниилээх интервенциялларын абаран-сатаран туран иһиттибит. Интервеннэр сэриилэрин бэрт түргэнник таһааралларын модьуйабын. Империалистар ити дойдуларга агрессияны оҥорон Ирак республикатын саба баттыырга уоданнаах суоттаныыларын бырачыастыыбын. Агрессияны сорунуулаахтык утаран эйэ дьыалатын көмүскүөҕүҥ!

Митиҥ бары кыттыылаахтара Советскай правительство Сайабылыанньатын өйүүр уонна өссө биир сомоҕо түмсүүлээх буоларга резолюцияны ылыннылар.

А. Христофоров.

Агрессордары уодьуганныахха

Райпо коллективын митиҥигэр барыта 32 киһи рабочайдар, сулууспалаахтар уонна дьиэ хаһаайкалара сырыттылар.

Ближнэй уонна Среднэй Востокка событиеларынан сибээстээн Советскай правительство Сайабылыанньатын туһунан дакылааты ССКП райкомун секретара таб. Уваров Н. А. оҥордо. Арабскай дойдулар норуоттара кырдьыктаах дьыала иһин охсуһуулларын саба баттыырга Америка империалистара Ливаҥҥа агрессияны оҥоруулара, кинилэр Ближнэй уонна Среднэй Восток дойдуларын колония оҥостон, нефкэ монополияны бас билиэхтэрин дьулуһалларын көрдөрдө. Кинилэр Багдадскай пакта, «Даллес—Эйзенхауэр доктриналара» тохтубуттарыттан, АХШ нефтяной королларын доктринатын— «Рокфеллердэр доктриналарын» олоххо киллэрэргэ соруннулар диэн эттэ.

Митиҥ кыттыылаахтара империалистар ити кыра норуоттары саба баттыыр хара санаалара олоххо киириэ суоҕа диэн этэн тураннар, агрессордары уодьуганныырга модьуйдулар. Советскай правительство Сайабылыанньатын ис сүрэхтэн биһирээтилэр.

М. Гуляев.

* * *

Америка сэриилэрэ Ливантан, Англия сэриилэрэ Иорданияттан киэр буоллуннар! диэн бырачыастыыр, митиннэр ороЙуоннааҕы баланыысса, детсад уонна сибээс ороЙуоннааҕы хонтуоратын коллективтарыгар буолуталаатылар. Ити митиннэргэ үлэһиттэр Советскай правительство Сайабылыанньатын биһирээтилэр.

Таб. Залазаев А.В. эйэни, көҥүлү таптыыр арабскай норуоттар кырдьыктаах дьыала иһин охсуһуулларын өйүүбүн диэн эттэ.

Кирпииччэ үктээһинигэр

Кыстыкка бэлэмнэнэн оһохтору ремоннааһыҥҥа, саҥа оҥоруурга «Коммунизм» колхозка былаан быһыытынан 21 тыһыынча кирпииччэ үктэниэхтээх. Билигин кирпииччэни үктээһин үлэтэ ыытылла турар.

Кирпииччэ үктээһинигэр үлэлиир Христофорова З. К. күннээҕи нуорматын күн аайы аһара толорор. Кини 7 күн үлэлээн 560 устуука кирпииччэни үктүөхтээҕин оннугар 640 устуука кирпииччэни үктээтэ. Семенова В.Х. ити бириэмэҕэ 560 устуука кирпииччэни үктээтэ, онон күннээҕи нуорматын толорон иһэр.

Кирпииччэ үлэтигэр үлэлээччилэр күннээҕи нуорманы барыта толорон иһэр буолбатахтар. Таб. Петров Э.И. сэттэ күн 560 устуука кирпииччэни үктүүрүн оннугар баара эрэ 275 устуука кирпииччэни үктээтэ. Икки күнү борогууллаан үлэлээбэтэ. Үлэтигэр тахсыбыт күнүгэр сарсыарда хойутаан кэлэр, киэһэ эрдэ барар.

Таб. Петров үлэ күннээҕи нуорматын толорор кыахтаах эрээри үчүгэйдик үлэлээбэт. Христофорова, Семенова курдук үлэлиригэр баҕарабыт.

В. Николаев.

Оҕолору үлэни таптыырга үөрэтиэххэ

Сэттис кылаас үөрэнээччитэ Илларионов Кеша сайыҥҥы сыныьалаҥын бириэмэтигэр, билигин орто оскуоланы ремоннааһыҥҥа үлэлиир. Кеша улахан киһи тылын истэр, үлэтин үчүгэйдик толорор, сүрэҕэлдьээбэт. Улахан дьону ытыктыыр, үлэни таптыыр үчүгэй хаачыстыбата, кини инники кэскилигэр улахан туһалаах.

Сорох төрөппүттэр оҕолорун үлэни таптыырга иитиэхтэр, ол түмүгэр үлэттэн куота сылдьар, сүрэҕэлдьиир, туох да дьоҕура суох буола улаатар оҕолор үгүс да буолбаталлар бааллар. Итинник оҕолор улахан дьону ытыктаабаттар, дьиссиплиинэни кэһэллэр.

Сорох оҕолор улахан дьону кытта охсуһаары өттөйөллөрүн, итириктиилэрин көрүөххэ сөп. Холобур, Семенов диэн үөрэнээччи итирик сылдьарын, улахан киһини кытта уолуктаспытын көрбүтүм.

Оҕолору Илларионов Кеша курдук үлэни таптыырга, улахан дьон сүбэлэрин-амаларын истэргэ, кырдьаҕастары ытыктыырга иитиэхтээх наада.

С. Ксенофонтов.

Кылгастык

«Коммунизм» колхоз тутуутун үлэһиттэрэ тт. Христофоров Х.Н. уонна Кириллов П.И. тутуу матырыйаалын бэлэмнээһиҥҥэ үчүгэйдик үлэлиилэр. Кинилэр былааҕыны, хаптаһыны хайытыыга күн аайы 82—84 погоннай метрэ маһы эрбиилэр.

Ол эрээри тутуу үлэһиттэрэ үлэ күннээҕи нуорматын барыта толорон иһэр буолбатахтар. Наймынан үлэлиир тутааччылартан сорохторо үлэ күннээҕи нуорматын толорботтор.

ИРАК РЕСПУБЛИКАТЫН БИЛИННИЛЭР

Польша

ВАРШАВА, от ыйын 17 күнэ. (ССТА). Польша бэчээтин агенствота биллэрэринэн, Польша Народнай Республикатын правительствота Ирак Ресцубликатын правительствотын билиннэ.

ВДР

ХАНОЙ, от ыйын 17 күнэ. (ССТА). Вьетнам информационнай агенствота биллэрэринэн Вьетнам Демократическай Республикатын правительствота бүгүн Ирак Республикатын правительствотын билинэрин туһунан иһитиннэрдэ.

КНДР

ПХЕНЬЯН, от ыйын 17 күнэ. (ССТА). Бүгүн КНДР министрдэрин кабинетын председателэ Ким Ир Сен Ирак Республикатын премьера Абдель Керим Касемҥа телеграмма ыытта, онно КНДР правительствота Ирак Республикатын правительствотын билинэрин туһунан этиллэр.

Болгария

СОФИЯ, от ыйын 18 күнэ. (ССТА). Болгария Народнай Республиката Ирак Республикатын правительствотын официальнайдык билинэргэ быһаарда диэн Болгария телеграфнай агенствота иһитиннэрдэ.

Венгрия

БУДАПЕШТ, от ыйын 18 күнэ. (ССТА). Венгрия телеграфнай агенствота биллэрэринэн, Венгрия Народнай Республиката Ирак Республикатын аһаҕастык билиннэ.

Ливаҥҥа событиеларга

Восстаниелааччылар Бейрут уулуссаларыгар.
Чехословакия телеграфнай агенствотын фотота.

Ливан восстаниелааччыларын Америка оккупационнай сэриилэригэр утарсыылара

ДАМАСК, от ыйын 17 күнэ, (ССТА). Дамаск радиота биллэрэринэн, бэҕэһээ Ливаҥҥа американскай банк дьиэтин уонна Бейруттааҕы Ливан парламенын дьиэтин тастарыгар түмүллэн турар Америка оккупационнай сэриилэрэ уонна восстаниелааччылар хардарыта ытыалаһыылара буолла. Восстаниелааччылар бөҕөргөтүммүт позицияларын утары уоту аан бастаан Америка сэриилэрэ астылар, онуоха восстаниелааччылар эмиэ уотунан эппиэттээтилэр. Ытыалаһыы түмүгэр Америка 10 саллаата өлөрүлүннэ, үгүстэр бааһырдылар.

Америка сэриилэрэ банк уонна парламент дьиэлэрин босхолуурга күһэйилиннилэр.

Бу ытыалаһыыга норуот утарсыытын күүһүгэр холбоспут Ливан армиятын сорох байыаннай чаастара восстаниелааччылар диэки кыттыыны ыллылар.

Ливаҥҥа американскай интервенция кэҥэтиллэр

Бейрут, от ыйын 19 күнэ. (ССТА). Бүгүн американскай 6-с флот Бейрут куораты соҕуруулуу Антельяс нэһилиэнньэлээх пуун оройуонугар танкалары, бронетранспортердары уонна артиллерияны кытта биргэ муоратааҕы пехота десанын түһэриини салҕаан ыытта. Сэриилэри сүөккээһини реактивнай авиация уонна геликоптердар хаххалыыллар.

Үҥсүүлэр быһаарыллыыларын тупсарыахха

Социалистическай сокуоннаһы демократизациялыыр уонна профсоюзнай тэрилтэлэр оруолларын үрдэтэр сыалтан, ССКП XX съезһин директиваларыгар олоҕуран ССРС Верховнай Советын Президиума 1957 сыл тохсунньу 31 күнүгэр үлэ туһунан мөккүөрдэри көрүү саҥа балаһыанньатын бигэргэппитэ.

Бу балаһыанньа быһыытынан үлэ туһунан мөккүөрдэри көрөр комиссия администрация уонна профсоюз олохтоох комитетыттан тэриллэрэ олохтоммута.

Соторутааҕыта балаһыанньа хайдах тутуһуллан иһэригэр бэрибиэркэ ыытыллыыта. Ити түмүгэр биһиги оройуоммут үгүс профсоюзнай тэрилтэлэрэ балаһыанньаны курууубайдык кэһэллэрин арыллыыта. Ол курдук профсоюзнай тэрилтэлэр уонна администрация мөккүөрү көрөр комиссияны тэриллиилэригэр уонна кинилэр представителлэрэ киирбит мөккүөрү көрүүгэ адъас тэҥ быраабынан туһанар принципилэ куруубайдык кэһиллибиттэр. Холобур, государственнай тэрилтэлэр үлэһиттэрин профсоюһун иһинэн тэриллибит комиссия 3 киһиттэн эрэ састааптаах мөккүөрү көрөр эбит. Кинилэр администрация, профсоюзнай тэрилтэ этиилэрин аахсыбаккалар, күолас үгүс өттө кыайыытынан быһаарылары таһаартаабыттар.

Балаһыанньа быһыытынан комиссияҕа администрация представителэ тэрилтэ салайааччытын бирикээһинэн, оттон профсоюз председателэ местком уураахынан ананыахтаахтар. Маныаха сибээс оройуоннаҕы хонтуоратын уонна райпо представителлэрэ, ити тэрилтэлэр салайааччылара начаалынныык таб. Голубин В. А., председатель таб. Прокопьев П. Н. бирикээстэринэн анаммаккалар комиссияҕа киирэннэр мөккүөрдэри быһаарсыбыттар.

Сибээс оройуоннаҕы хонтуоратын иһинэҕи рабочком бэйэтин представителин баччаанҥа диэри анаабатах. Профсоюзнай демократияны кэһэн туран сибээс оройуоннаҕы хонтуоратын начаалынныыга таб. Голубин рабочком представителин администрация бирикээһинэн анаабыт.

Комиссия мунньаҕар председателлээһин уочаратынан буолуохтааҕын, государственнай учреждениелар үлэһиттэрин профсоюһун иһинээҕи комиссия сэттэтэ буолбут мунньаҕар барытыгар профсоюз представителэ таб. Макаров М.С. председателлээбит. Онон тэҥ бырааабынан туһаныы принципэ кэһиллибит.

Сорох профсоюзнай тэрилтэлэргэ киирбит үҥсүүлэри коллектив уопсай мунньаҕар көрөр адъас сыыһа практика олохтоммут. Холобур, таб. Кравченко салайааччылаах предприятие тракториһа таб. Шипицин үлэтиттэн сыыһа үһүллубутун туһунан үҥсүү киллэрбитин, групком председателэ таб. Зубков коллектив үлэһиттэрин уопсай мунньаҕын көрүүтүгэр киллэрбит.

Үлэ туһунан мөккүөрү көрөр комиссия функциятын коллектив уопсай мунньаҕар эбэтэр производственнай мунньахтар толоруохтарын сатаммат.

Киирбит үҥсүүнү комиссия биэс хонук иһинэн көрөр эбээһинэстээх. Бу бэрээдэк сорох ардыгар тутуһуллубат, үҥсүүнү олус хойутатан баран көрөр түбэлтэлэр таһаарыллалар. Холобур, райсовет уборщицата таб. Данилова үҥсүүтэ 35 хонон баран көрүллүбүт. Оттон сибээс үлэһитэ Васильева надбавкатын туһунан үҥсүүтэ 14 хонон баран быһаарыллыбыт.

Сорох комиссиялар үҥсээччи бэйэтэ суоҕунан, кини үҥсүүтүн суоҕунан көрөргө суругунан сөбүлэҥин ылбакка эрэ көрөллөр (сибээс хонтуоратын иһинээҕи рабочком о.д.а). Үҥсээччи суоҕунан, кини сөбүлэҥин ылбакка эрэ көрүү сокуонунан бобуллар.

Үҥсүүлэр үксүн кэриэтэ «сүбэлиигэ», «соруйарга», «уһуларга» диэн быһаарыллаллар. Быһаарыылар сокуоннарга олоҕурбакка, комиссия чилиэннэрэ бэйэлэрэ хайдах толкуйдуулларынан суруллаллар. Комиссия боротокуоллара олохтоммут форманан суруллубаттар. Комиссия үҥсүүнү быһаарбыт уураахха үлэһиттэр бары ааҕан билсэллэригэр витринаҕа эбэтэр көстөр сиргэ истиэнэҕэ ыйамматтар.

Үлэ сокуонун тутуһуллуутун хонтуруоллуур эбээһинэстээх профсоюзнай тэрилтэлэр бэйэлэрэ кэһэр түбэлтэлэри таһаарыылара тулуйуллуон сатаммат.

П. Иванов,
оройуон прокурора 1-гы кылаастаах юрист.

Биһиги календарбыт

Бэҕэһээ нуучча улуу революционнай демократа, философ-материалист, ученай, критик, суруйааччы, XIX үйэ 60-с сылларынааҕы революционнай демократическай хамсааһынын сирдьитэ **Николай Гаврилович Чернышевскай** төрөөбүтэ 130 сылын туолла.

Редактор э.т.
И. И. БУДИЩЕВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк оройуона. Редакцияҕа киирэр сурукка араспаанньаны, ааты, аҕа аатын толору суруллуохтаах.

Заказ № 411 Оленекская районная типография. Тираж 400.